

6.8.1. Inleiding

In deze module worden 2 specifieke preventiedomeinen behandeld: de hypertensie en de hypercholesterolemie. De hart- en vaatziekten zijn aandoeningen die uit het oogpunt van volksgezondheid, en specifiek voor de bevolking tussen 20 en 64 jaar, zeer belangrijk zijn omwille van meerdere redenen. Sinds de jaren '50 vertegenwoordigen deze ziekten de grootste doodsoorzaak zowel bij de mannen als bij de vrouwen. Bovendien zijn ze de oorzaak van vele functionele beperkingen en invaliditeit in de economisch produktieve groep van de bevolking tussen 20 en 64 jaar.

De voornaamste determinanten van hart- en vaatziekten zijn door prospectieve epidemiologische studies geïdentificeerd geweest. Onder de determinanten zijn de bloeddruk en het cholesterolgehalte belangrijke factoren (1). Verschillende benaderingen aangaande de opsporing van slagaderlijke hypertensie zijn in verschillende landen ontwikkeld geweest. Het wordt erkend dat het onontbeerlijk is minstens om de 5 jaar een meting van de bloeddruk uit voeren (2). Wat de opsporing van hypercholesterolemie aangaat, hebben de Belgische huisartsencentra als strategie voorgesteld het cholesterolgehalte bij alle personen van 20 tot 64 jaar elke 5 jaar op een systematische manier vast te stellen (3).

De vragen, met betrekking tot dit preventief gedrag, zijn enkel gesteld geweest aan personen van 15 jaar en ouder.

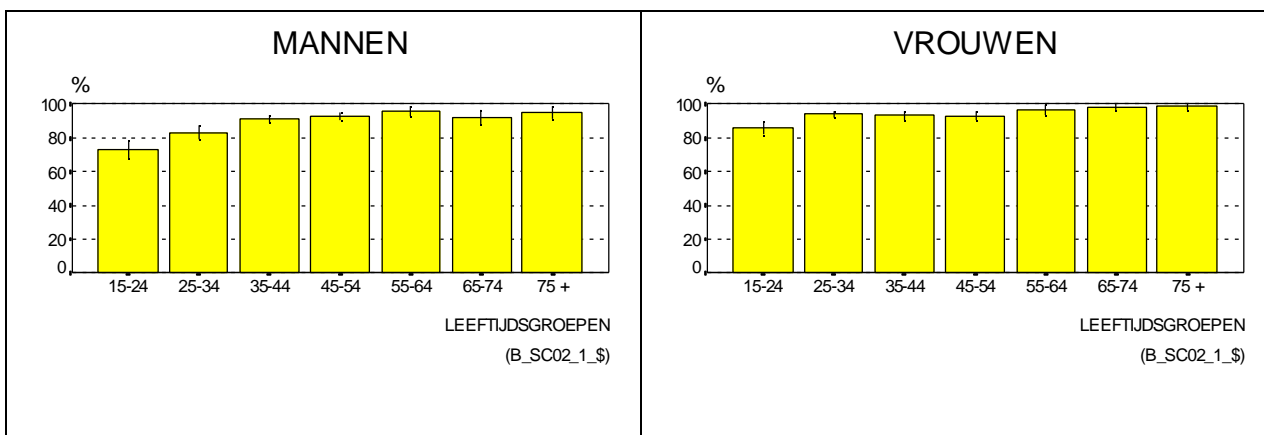
6.8.2. België

6.8.2.1. Controle van de bloeddruk in de loop van de 5 laatste jaren (SC02_1, SC20_2)

Het objectief van deze indicatoren is te schatten in welke mate een opsporing van slagaderlijke hypertensie werd uitgevoerd bij de volwassen bevolking en met welke frequentie.

In België is de afname van de bloeddruk in de loop van de 5 laatste jaren bij 91% van de volwassen bevolking uitgevoerd geweest: 75% van de volwassen was getest geweest in de loop van het laatste jaar. Proportioneel gezien, wordt de bloeddruk bij meer vrouwen gemeten (94%) dan mannen (88%). 81% van de vrouwen zijn in de loop van de 12 laatste maanden getest geweest en 69% van de mannen. Deze verschillen blijven bestaan na standaardisatie voor de leeftijd (Figuur 6.8.1). Onder de jongeren van 15-24 jaar heeft 80% een meting van bloeddruk in de loop van de 5 laatste jaren gehad, terwijl bijna alle personen van 75 jaar en ouder een meting van bloeddruk hebben gehad (98%).

Figuur 6.8.1 : Proportie van mannen en vrouwen waarvan de bloeddruk is gemeten geweest in de loop van de 5 laatste jaren, in functie van de leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 1997.

Verschillen in functie van individuele karakteristieken

Noch in functie van het onderwijsniveau, noch in functie van het equivalent inkomen kunnen verschillen vastgesteld worden. De personen die zich zeer slecht tot redelijk gezond voelen, zijn in 97% van de gevallen getest geweest tegenover 89% van diegenen die zich goed tot zeer goed gezond voelen. Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht, wordt geen verschil tussen de qua rookgewoonten onderscheiden categorieën waargenomen.

Tabel 16.8.1 : *Proportie van de bevolking waarvan de bloeddruk is gemeten geweest in de loop van de 5 laatste jaren, gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Gezondheidsenquête, België, 1997.*

		PROPORTIE (%)	95% B.I.
		—————	—————
GESLACHT	Man	88.4	(87.0-89.8)
	Vrouw	93.9	(92.9-95.0)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	87.5	(81.9-93.0)
	Lager	86.1	(82.4-89.7)
	Lager secundair	91.8	(89.7-93.9)
	Hoger secundair	91.9	(90.3-93.4)
	Hoger	92.0	(90.6-93.3)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	84.8	(81.1-88.5)
	20.000-30.000	90.1	(88.0-92.2)
	30.000-40.000	92.4	(90.7-94.1)
	40.000-60.000	92.3	(90.9-93.7)
	>60.000	92.0	(89.6-94.5)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	90.3	(89.2-91.4)
	Zeer slecht tot redelijk	95.8	(94.2-97.4)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	90.6	(89.2-92.1)
	Vroeger gerookt	93.2	(91.1-95.3)
	Matige roker (<20)	89.6	(87.5-91.7)
	Zware roker	90.3	(87.3-93.3)
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	92.8	(91.7-94.0)
	Brussels Gewest	86.6	(84.7-88.5)
	Waals Gewest	89.5	(88.1-91.0)

In het Vlaams Gewest (93%) ligt de proportie personen waarvan de bloeddruk is gemeten hoger dan in het Waals Gewest (89%) en in het Brussels Gewest (87%). Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht blijft dit verschil bestaan tussen het Vlaams Gewest en de 2 andere gewesten

Tabel 6.8.2 : Proportie van de bevolking waarvan de bloeddruk in de loop van de 5 laatste jaren is gemeten geweest, per provincie van verblijf, Gezondheidsenquête, België, 1997

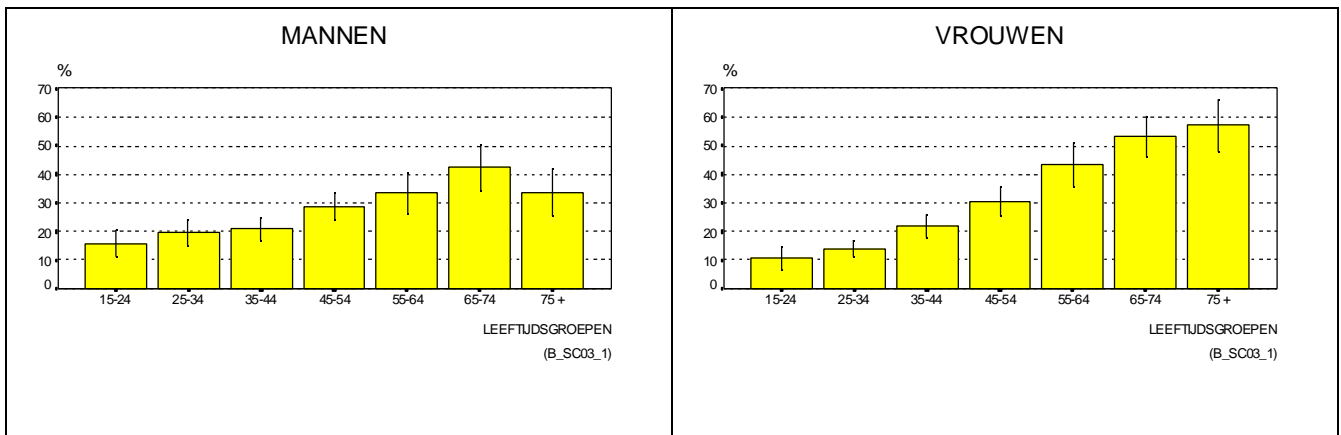
VERBLIJFPLAATS (PROVINCIE)	BLOEDDRUK CONTROLE TIJDENS AFGELOPEN 5 JAAR		Totaal
	Ja	Neen	N
	%	%	
Antwerpen	90.3	9.7	745
Vlaams-Brabant	93.9	6.1	488
West-Vlaanderen	94.6	5.4	592
Oost-Vlaanderen	93.2	6.8	648
Limburg	91.2	8.8	365
Brussel	86.6	13.4	2294
Waals-Brabant	88.9	11.1	264
Henegouwen	90.4	9.6	998
Luik	90.9	9.1	963
Luxemburg	83.0	17.0	225
Namen	83.3	16.7	359
België	90.9	9.1	7941
Personen van 15 jaar en ouder			

6.8.2.2. Te hoge bloeddruk, minstens eenmaal gemeld (SC03_1)

Deze indicator is opgebouwd vanuit de verklaring van de patiënt dat zijn bloeddruk hem minstens eenmaal in het verleden als te hoog werd gemeld bij een controle. Het aantal van deze patiënten wordt vergeleken met het aantal patiënten die verklaard hebben een meting van hun bloeddruk te hebben gehad. Het gaat dus niet om een bepaling van de actuele prevalentie van de slagaderlijke hypertensie bij de bevolking, die voorgesteld wordt in het hoofdstuk van de chronische ziekten.

In België verklaart 27% van de geteste bevolking van 15 jaar en ouder ervan op de hoogte gebracht geweest te zijn dat zijn bloeddruk te hoog was. Deze proportie neemt toe met de leeftijd: Figuur 6.8.2 toont verschillende proporties tussen vrouwen en mannen vanaf 55 jaar.

Figuur 6.8.2 : Proportie van mannen en vrouwen aan dewelke een te hoge bloeddruk werd gemeld, onder de geteste personen, in functie van de leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 1997.

Verschillen in functie van individuele karakteristieken

De proporties van personen die een meting van te hoge bloeddruk aangeven, lijken te verminderen met de stijging van het inkomen en het onderwijsniveau, maar na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht, wordt deze associatie niet bevestigd. De personen die zich slecht tot redelijk gezond voelen zijn talrijker (45%) om een meting van te hoge bloeddruk te hebben gehad in vergelijking met diegenen die zich goed gezond voelen (21%); dit verschil wordt bevestigd na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht (Tabel 6.8.3) . Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht zijn de zware rokers talrijker om te verklaren dat ze een meting van te hoge bloeddruk hebben gehad.

Tabel 6.8.3: Proportie van de bevolking waarvan de bloeddruk te hoog is onder de geteste personen, gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Gezondheidsenquête, België, 1997.

		PROPORTIE (%)	95% B.I.
		—————	—————
GESLACHT	Man	26.3	(24.2–28.4)
	Vrouw	29.4	(27.4–31.5)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	31.1	(23.9–38.3)
	Lager	28.1	(23.7–32.6)
	Lager secundair	30.3	(26.8–33.8)
	Hoger secundair	28.6	(25.8–31.3)
	Hoger	25.7	(22.9–28.6)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	27.6	(22.4–32.8)
	20.000–30.000	30.4	(27.1–33.8)
	30.000–40.000	28.3	(25.4–31.1)
	40.000–60.000	27.4	(24.7–30.1)
	>60.000	24.3	(20.3–28.2)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	23.4	(21.7–25.2)
	Zeer slecht tot redelijk	38.6	(35.1–42.0)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	28.0	(25.6–30.3)
	Vroeger gerookt	28.5	(25.3–31.8)
	Matige roker (<20)	23.6	(20.2–26.9)
	Zware roker	35.4	(29.7–41.2)
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	27.1	(25.1–29.2)
	Brussels Gewest	26.6	(24.0–29.2)
	Waals Gewest	29.9	(27.4–32.4)

De proportie van verklaring van meting van te hoge bloeddruk is licht hoger in het Waals Gewest (30%) dan in de andere gewesten (Vlaanderen: 26%, het Brussels Gewest: 27%). Dit verschil wordt niet bevestigd na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht.

Tabel 6.8.4 : Proportie van de bevolking waarvan de bloeddruk te hoog is, per provincie van verblijf, Gezondheidsenquête, België, 1997

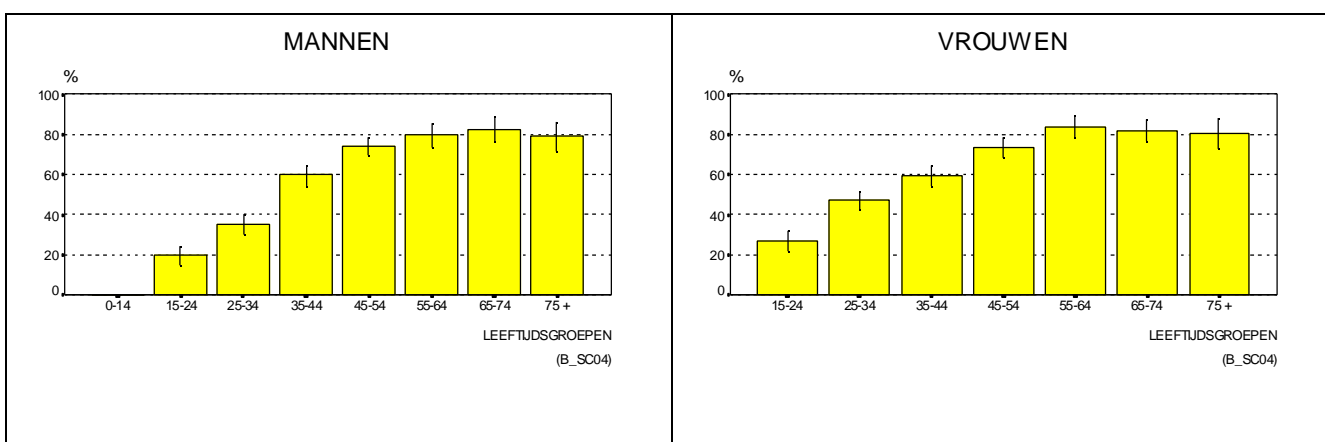
VERBLIJFPLAATS (PROVINCIE)	OOIT EEN TE HOGE BLOEDDRUK		Totaal
	Ja	Neen	N
	%	%	
Antwerpen	22.9	77.1	684
Vlaams-Brabant	27.3	72.7	469
West-Vlaanderen	25.8	74.2	558
Oost-Vlaanderen	28.0	72.0	613
Limburg	23.7	76.3	344
Brussel	26.8	73.2	2062
Waals-Brabant	22.0	78.0	245
Henegouwen	29.1	70.9	923
Luik	31.5	68.5	895
Luxemburg	26.3	73.7	198
Namen	33.1	66.9	316
België	26.9	73.1	7307
Enkel geteste personen van 15 jaar en ouder			

6.8.2.3. Controle van het cholesterolgehalte (SC04)

Volgens de hoger vermelde aanbevelingen, is een meting van het cholesterolgehalte van het bloed tussen 20 en 64 jaar elke 5 jaar aangewezen. Het objectief van deze indicator is te schatten in welke mate een opsporing van de hypercholesterolemie wordt uitgevoerd bij deze doelbevolking van 20 à 64 jaar. Deze leeftijdsgroep is dus weerhouden geweest voor de tabellen met betrekking tot de meting van cholesterol, die op het einde van het hoofdstuk worden voorgesteld.

In België is de meting van het cholesterolgehalte minstens eenmaal uitgevoerd geweest bij 59% van de bevolking tussen 20 en 64 jaar in vergelijkbare proporties bij de mannen en bij de vrouwen. De meting van cholesterol neemt toe met de leeftijd: onder de jongeren van 20-24 jaar heeft 30% minstens eenmaal een meting van cholesterol gehad. Bij de personen van 55-64 jaar heeft 82% een meting van cholesterol gehad.

Figuur 6.8.3 : Proportie van de mannen en de vrouwen waarvan het cholesterolgehalte minstens eenmaal is gemeten geweest, in functie van de leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 1997.

Verschillen in functie van individuele karakteristieken

De proportie van de personen die een meting van het cholesterolgehalte hebben gehad neemt toe met de stijging van het onderwijsniveau en van het equivalent inkomen. Tabel 6.8.5 toont een significant verschil tussen de gediplomeerden van het hoger onderwijs en diegenen die geen diploma hebben of een diploma lager onderwijs. De personen die zich zeer slecht tot redelijk gezond voelen zijn getest geweest in 76% van de gevallen tegenover 55% voor diegenen die zich goed tot zeer goed gezond voelen: dit verschil is significant na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht. Alhoewel de meting van cholesterol uitgevoerd is geweest bij proportioneel meer oud-rokers (68%) wordt er, na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht, geen verschil waargenomen volgens de actuele of vroegere rookgewoonten (Tabel 6.8.5).

Tabel 6.8.5 : Proportie van de bevolking waarvan het cholesterolgehalte minstens eenmaal is gemeten geweest, gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Gezondheidsenquête, België, 1997.

		PROPORTIE (%)	95% B.I.
		—————	—————
GESLACHT	Man	53.6	(51.1-56.1)
	Vrouw	58.5	(56.0-60.9)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	41.6	(32.7-50.5)
	Lager	50.1	(44.0-56.2)
	Lager secundair	51.3	(47.1-55.5)
	Hoger secundair	56.8	(53.7-59.8)
	Hoger	60.6	(57.7-63.4)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	45.3	(39.2-51.4)
	20.000-30.000	51.3	(47.4-55.3)
	30.000-40.000	58.0	(54.2-61.8)
	40.000-60.000	57.0	(54.1-59.8)
	>60.000	61.0	(55.8-66.3)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	53.7	(51.8-55.7)
	Zeer slecht tot redelijk	66.6	(62.0-71.3)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	54.7	(51.9-57.5)
	Vroeger gerookt	60.5	(56.1-64.9)
	Matige roker (<20)	55.4	(51.7-59.0)
	Zware roker	53.9	(49.5-58.2)
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	53.2	(50.7-55.7)
	Brussels Gewest	53.2	(50.5-55.9)
	Waals Gewest	61.8	(59.1-64.6)

De meting van cholesterol wordt iets frequenter uitgevoerd in het Waals Gewest (63%) dan in het Vlaams Gewest (57%) of in het Brussels Gewest (55%). Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht blijft de hogere proportie in het Waals Gewest bestaan.

Tabel 6.8.6 : Proportie van de bevolking waarvan het cholesterolgehalte minstens eenmaal is gemeten geweest, per provincie van verblijf, Gezondheidsenquête, België, 1997

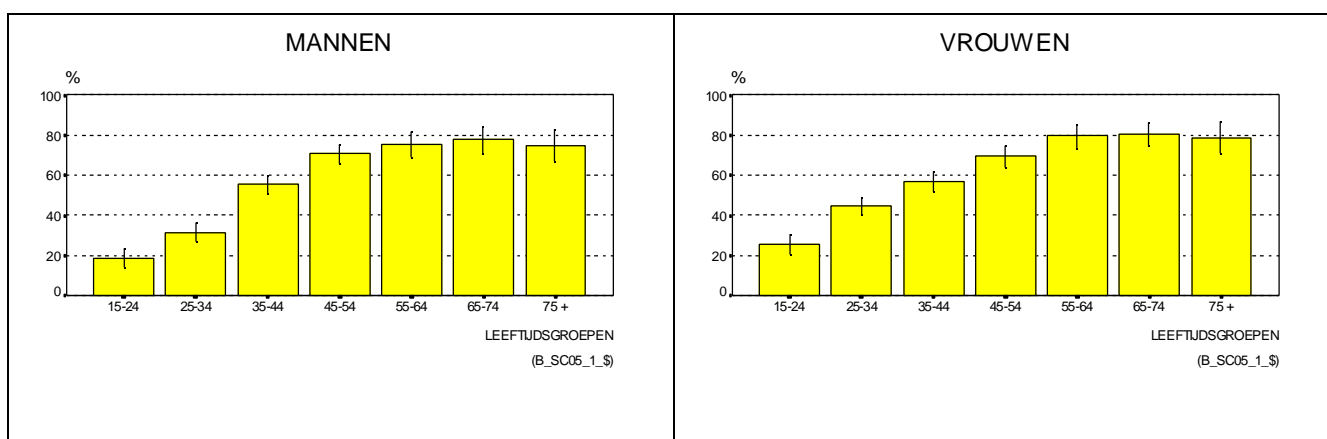
VERBLIJFPLAATS (PROVINCIE)	OOIT EEN BEPALING CHOLESTEROLGEHALTE		Totaal
	Ja	Neen	N
	%	%	
Antwerpen	49.7	50.3	539
Vlaams-Brabant	62.4	37.6	354
West-Vlaanderen	62.3	37.7	408
Oost-Vlaanderen	57.8	42.2	446
Limburg	57.8	42.2	257
Brussel	55.1	44.9	1599
Waals-Brabant	66.9	33.1	207
Henegouwen	62.6	37.4	695
Luik	64.3	35.7	689
Luxemburg	62.1	37.9	157
Namen	57.3	42.7	235
België	58.7	41.3	5586
Personen van 20 tot 64 jaar oud			

6.8.2.4. Controle van het cholesterolgehalte in de loop van de 5 laatste jaren (SC05_1, SC05_2)

Deze indicator meet de dekking van opsporing van cholesterol tijdens de 5 laatste jaren, wat overeenkomt met de bovenvermelde aanbevelingen. Precisering over de termijn sinds de laatste meting van het cholesterolgehalte, worden gegeven door de indicator SC05_2.

In België is de meting van het cholesterolgehalte in de loop van de 5 laatste jaren uitgevoerd geweest bij 55% van de volwassen bevolking van 20 tot 64 jaar. De cholesterol wordt bij proportioneel meer vrouwen gemeten (57%) dan mannen (53%). Het verschil blijft bestaan na standaardisatie voor de leeftijd (Tabel 6.8.7). De bepaling van cholesterol neemt toe met de leeftijd: 29% onder de 20-24-jarigen en 78% bij de personen van 55 à 64 jaar hebben in de loop van de 5 laatste jaren een meting gehad van cholesterol.

Figuur 6.8.4 : Proportie van de mannen en de vrouwen waarvan het cholesterolgehalte gemeten is geweest in de loop van 5 laatste jaren, in functie van de leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 1997.

Verschillen in functie van individuele karakteristieken

Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht wordt waargenomen dat de proportie van geteste personen in de loop van 5 laatste jaren toeneemt met het onderwijsniveau en het equivalent inkomen. De personen die zich zeer slecht tot redelijk gezond voelen zijn in 73% van de gevallen getest geweest tegenover 51% van diegenen die zich goed tot zeer goed gezond voelen. Alhoewel de meting van cholesterol in de loop van de 5 laatste jaren bij proportioneel meer oud-rokers (64%) is uitgevoerd wordt er, na standaardisatie voor de leeftijd en voor het geslacht, geen verschil waargenomen volgens de actuele of vroegere rookgewoonten (Tabel 6.8.7).

Tabel 6.8.7 : Proportie van de bevolking waarvan het cholesterolgehalte in de loop van de 5 laatste jaren is gemeten geweest, gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Gezondheidsenquête, België, 1997.

		PROPORTIE (%)	95% B.I.
		_____	_____
GESLACHT	Man	50.4	(47.9-52.9)
	Vrouw	55.7	(53.1-58.2)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	40.3	(31.4-49.3)
	Lager	46.3	(40.2-52.5)
	Lager secundair	49.1	(44.8-53.4)
	Hoger secundair	54.4	(51.2-57.5)
	Hoger	56.9	(54.0-59.9)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	43.4	(37.3-49.6)
	20.000-30.000	48.5	(44.5-52.5)
	30.000-40.000	55.9	(52.1-59.7)
	40.000-60.000	53.3	(50.3-56.2)
	>60.000	59.1	(53.8-64.4)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	50.6	(48.6-52.6)
	Zeer slecht tot redelijk	64.6	(59.9-69.4)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	51.5	(48.7-54.4)
	Vroeger gerookt	57.5	(53.1-62.0)
	Matige roker (<20)	53.2	(49.5-56.9)
	Zware roker	50.6	(46.2-55.1)
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	50.7	(48.2-53.3)
	Brussels Gewest	50.0	(47.3-52.8)
	Waals Gewest	58.0	(55.2-60.8)

De meting van cholesterol in de loop van de 5 laatste jaren wordt een iets frequenter uitgevoerd in het Waals Gewest (59%) dan in het Vlaams Gewest (54%) en in het Brussels Gewest (52%). Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht blijft een verschil bestaan tussen het Waals Gewest en de 2 andere gewesten.

Tabel 6.8.8 : Proportie van de bevolking waarvan het cholesterolgehalte in de loop van de 5 laatste jaren is gemeten geweest, per provincie van verblijf, Gezondheidsenquête, België, 1997

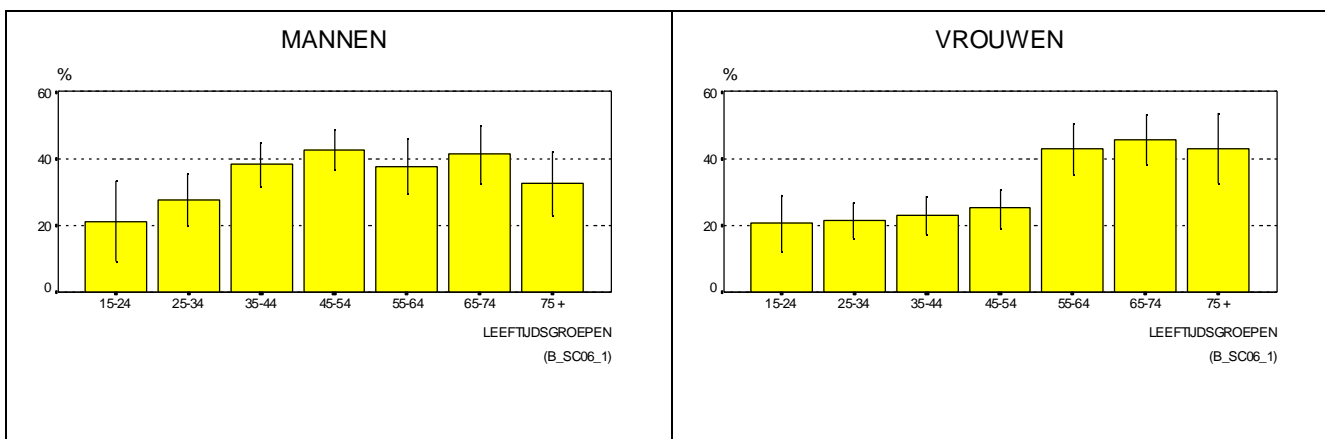
VERBLIJFPLAATS (PROVINCIE)	BEPALING CHOLESTEROLGEHALTE		Totaal
	IN AFGELOPEN 5 JAAR		
	Ja	Neen	N
	%	%	
Antwerpen	45.7	54.3	533
Vlaams-Brabant	59.6	40.4	350
West-Vlaanderen	61.0	39.0	404
Oost-Vlaanderen	54.7	45.3	437
Limburg	56.1	43.9	255
Brussel	51.5	48.5	1571
Waals-Brabant	59.7	40.3	204
Henegouwen	59.0	41.0	687
Luik	60.0	40.0	667
Luxemburg	58.0	42.0	153
Namen	52.8	47.2	231
België	55.3	44.7	5492
Personen van 20 tot 64 jaar oud			

6.8.2.5. Hypercholesterolemie, minstens eenmaal gemeld (SC06_1)

Deze indicator is opgebouwd vanuit de verklaring van de patiënt dat zijn cholesterolgehalte hem minstens eenmaal in het verleden als te hoog is gemeld geweest. Het aantal van deze patiënten werd vergeleken met het aantal patiënten dat verklaard heeft dat minstens eenmaal hun cholesterolgehalte is gemeten geweest. Het gaat niet om een meting van de actuele prevalentie van hypercholesterolemie bij de bevolking.

In België verklaart 32% van de geteste bevolking van 20 tot 64 jaar dat zij er van op de hoogte zijn gebracht geweest dat hun cholesterolgehalte te hoog was. Een significant hogere proportie van mannen (37%) dan van vrouwen (27%), die verklaren ervan ingelicht geweest te zijn dat hun cholesterolgehalte te hoog is, blijft bestaan na standaardisatie voor de leeftijd. Deze proportie neemt toe met de leeftijd en is reeds 21% bij de 20-24-jarigen en bereikt 40% tussen 55 en 64 jaar.,

Figuur 6.8.5 : Proportie van mannen en vrouwen die verklaren van een te hoog cholesterolgehalte op de hoogte gebracht geweest te zijn, onder de geteste personen, in functie van de leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 1997.

Verschillen in functie van individuele karakteristieken

De proporties van personen die een te hoog cholesterolgehalte aangeven vertonen geen verschil, noch volgens het onderwijsniveau, noch volgens het equivalent inkomen. De personen die zich slecht tot redelijk gezond voelen zijn talrijker (40%) om een meting van te hoge cholesterol te hebben in vergelijking met diegenen die zich goed gezond voelen (29%): dit verschil wordt bevestigd na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht (Tabel 6.8.9). Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht is er geen verschil volgens de actuele of vroegere rookgewoonten.

Tabel 6.8.9 : Proportie van de bevolking die verklaart van een te hoog cholesterolgehalte op de hoogte gebracht geweest te zijn, onder de geteste personen, gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Gezondheidsenquête, België, 1997.

		PROPORTIE (%)	95% B.I.
		—————	—————
GESLACHT	Man	33.2	(29.2-37.1)
	Vrouw	26.1	(22.9-29.2)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	29.6	(16.1-43.1)
	Lager	34.9	(26.8-43.1)
	Lager secundair	29.4	(23.9-34.9)
	Hoger secundair	28.3	(24.0-32.6)
	Hoger	29.9	(25.6-34.2)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	31.1	(21.7-40.5)
	20.000-30.000	26.1	(20.9-31.3)
	30.000-40.000	31.5	(26.5-36.5)
	40.000-60.000	31.4	(26.8-35.9)
	>60.000	28.3	(22.6-34.1)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	27.4	(24.6-30.3)
	Zeer slecht tot redelijk	39.4	(32.2-46.7)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	29.7	(25.9-33.5)
	Vroeger gerookt	28.3	(23.5-33.1)
	Matige roker (<20)	23.8	(18.9-28.7)
	Zware roker	32.4	(25.1-39.8)
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	29.4	(25.5-33.4)
	Brussels Gewest	25.8	(22.2-29.3)
	Waals Gewest	30.5	(26.8-34.1)

De proportie van personen die verklaren dat ze reeds op de hoogte gebracht geweest zijn van een te hoog cholesterolgehalte is niet significant verschillend in de 3 regio's na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht.

Tabel 6.8.10 : Proportie van de bevolking die verklaart op de hoogte gebracht geweest te zijn van een te hoog cholesterolgehalte, per provincie van verblijf, Gezondheidsenquête, België, 1997

VERBLIJFPLAATS (PROVINCIE)	OOIT EEN TE HOOG CHOLESTEROLGEHALTE		Totaal
	Ja	Neen	N
	%	%	
Antwerpen	32.4	67.6	258
Vlaams-Brabant	32.3	67.7	221
West-Vlaanderen	26.9	73.1	259
Oost-Vlaanderen	36.1	63.9	239
Limburg	36.0	64.0	151
Brussel	28.8	71.2	884
Waals-Brabant	27.4	72.6	145
Henegouwen	33.5	66.5	439
Luik	32.5	67.5	418
Luxemburg	35.4	64.6	96
Namen	26.7	73.3	134
België	32.1	67.9	3244
Enkel geteste personen tussen 20 en 64 jaar oud			

6.8.3. Vlaams Gewest

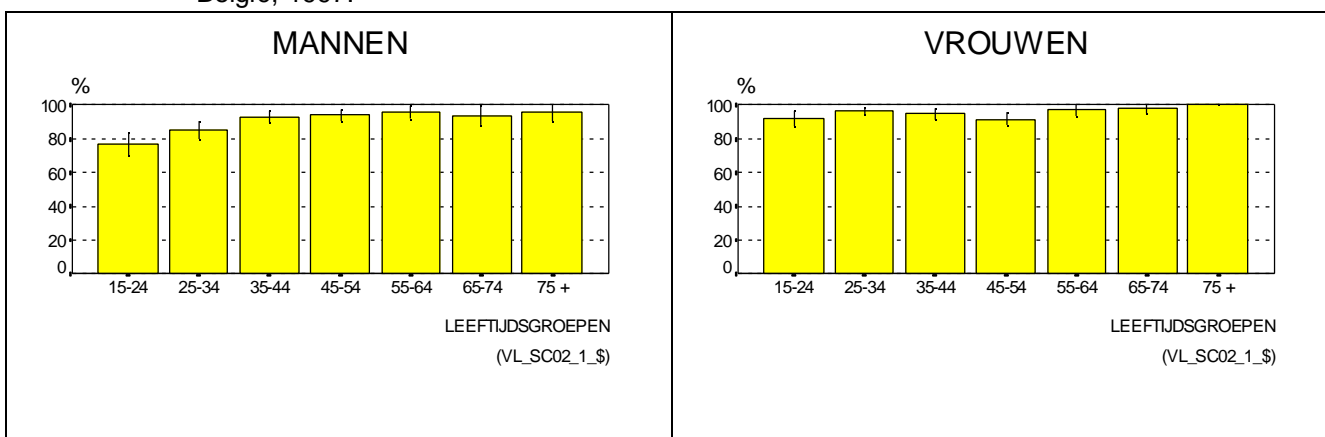
6.8.3.1. Controle van de bloeddruk in de loop van de 5 laatste jaren (SC02_1, SC20_2)

Het objectief van deze indicators is te schatten in welke mate een opsporing van slagaderlijke hypertensie bij de bevolking wordt uitgevoerd en met welke frequentie.

In het Vlaams Gewest, is de afname van de bloeddruk in de loop van de 5 laatste jaren uitgevoerd geweest bij 92% van de volwassen bevolking: 76% van de volwassenen is in de loop van het afgelopen jaar getest geweest. Proportioneel gezien, wordt de bloeddruk bij meer vrouwen (95%) dan mannen (90%) gemeten. 83% van de vrouwen is getest geweest in de loop van de 12 laatste maanden en 70% van de mannen. Deze verschillen blijven bestaan na standaardisatie voor de leeftijd (Tabel 6.8.11).

De proportie van meting van de bloeddruk neemt toe met de leeftijd (Figuur 6.8.6). Onder de jongeren van 15-24 jaar heeft 85% in de loop van de 5 laatste jaren een meting van de bloeddruk gehad, terwijl bijna alle personen van 75 jaar en ouder een afname van de bloeddruk hebben gehad (98%).

Figuur 6.8.6 : Proportie van de mannen en de vrouwen waarvan de bloeddruk in de loop van de 5 laatste jaren is gemeten geweest, in functie van de leeftijd, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

Verschillen in functie van individuele karakteristieken

Er is geen verschil, noch in functie van het onderwijsniveau, noch in functie van het equivalent inkomen. De personen die zich zeer slecht tot redelijk gezond voelen zijn in 98% van de gevallen getest geweest tegen 91% van diegenen die zich goed tot zeer goed gezond voelen. Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht, wordt geen verschil waargenomen volgens het rookgedrag.

Tabel 6.8.11 : Proportie van de bevolking waarvan de bloeddruk in de loop van de 5 laatste jaren gemeten is geweest, gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

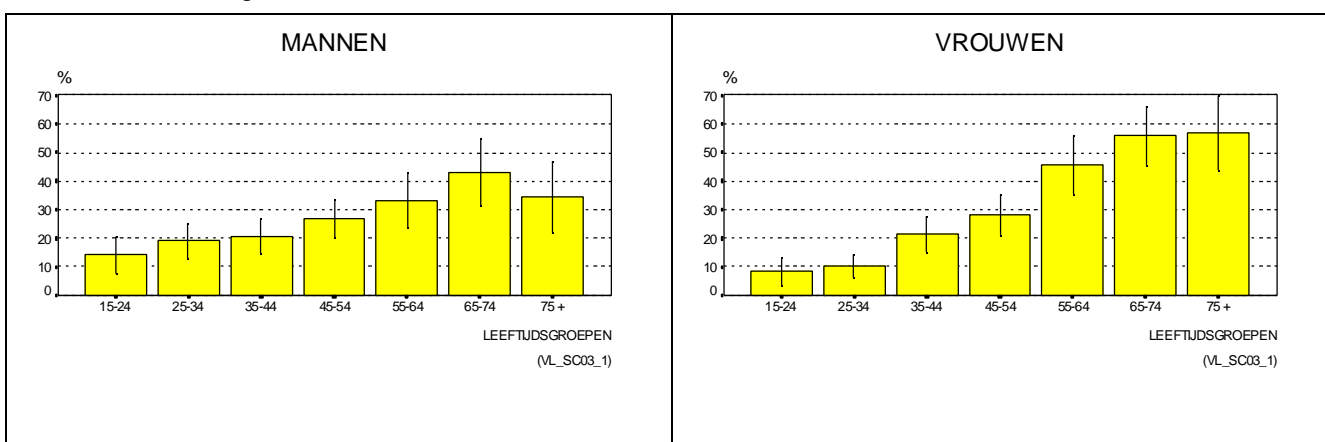
		PROPORTIE (%)	95% B.I.
		_____	_____
GESLACHT	Man	90.1	(88.2-92.0)
	Vrouw	95.5	(94.2-96.9)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	97.9	(94.9- 100)
	Lager	89.4	(84.0-94.7)
	Lager secundair	94.2	(91.5-96.8)
	Hoger secundair	93.1	(91.1-95.0)
	Hoger	92.9	(91.0-94.9)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	82.4	(74.0-90.9)
	20.000-30.000	93.5	(90.8-96.2)
	30.000-40.000	93.2	(90.9-95.5)
	40.000-60.000	93.3	(91.6-95.0)
	>60.000	93.1	(89.8-96.4)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	92.2	(90.9-93.5)
	Zeer slecht tot redelijk	97.5	(95.6-99.3)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	93.4	(91.6-95.1)
	Vroeger gerookt	92.7	(89.6-95.9)
	Matige roker (<20)	90.1	(87.1-93.1)
	Zware roker	91.5	(86.6-96.4)

6.8.3.2. Te hoge bloeddruk, minstens eenmaal gemeld (SC03_1)

Deze indicator is opgebouwd vanuit de verklaring van de patiënt dat zijn bloeddruk hem minstens eenmaal in het verleden als te hoog werd aangekondigd bij een controle. Het aantal van deze patiënten wordt vergeleken met het aantal patiënten die verklaard hebben een meting van hun bloeddruk te hebben gehad. Het gaat dus niet om een meting van de actuele prevalentie van de slagaderlijke hypertensie bij de bevolking, die voorgesteld wordt in het hoofdstuk over de chronische ziekten.

In het Vlaams Gewest verklaart 27% van de geteste bevolking van 15 jaar en ouder ervan op de hoogte gebracht geweest te zijn dat hun bloeddruk te hoog was. Deze proportie neemt toe met de leeftijd: de Figuur 6.8.7 toont de verschillende proporties tussen de vrouwen en de mannen vanaf 55 jaar.

Figuur 6.8.7 : Proportie van de mannen en de vrouwen waaraan een te hoge bloeddruk is gemeld geweest, onder de geteste personen, in functie van de leeftijd, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

Verschillen in functie van individuele karakteristieken

De proporties van personen die een te hoge bloeddruk aangeven, lijken te verminderen met de stijging van het inkomen en het onderwijsniveau, maar na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht, wordt deze samenhang niet bevestigd. De personen die zich slecht tot redelijk gezond voelen zijn 2 maal talrijker (47%) om een te hoge meting van de bloeddruk te hebben gehad in vergelijking met diegenen die zich goed gezond voelen (20%): dit verschil wordt bevestigd na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht door de Tabel 6.8.12. Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht, is er geen relatie met de rookgewoonten.

Tabel 6.8.12 : Proportie van de bevolking waarvan de bloeddruk te hoog is, onder de geteste personen, gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

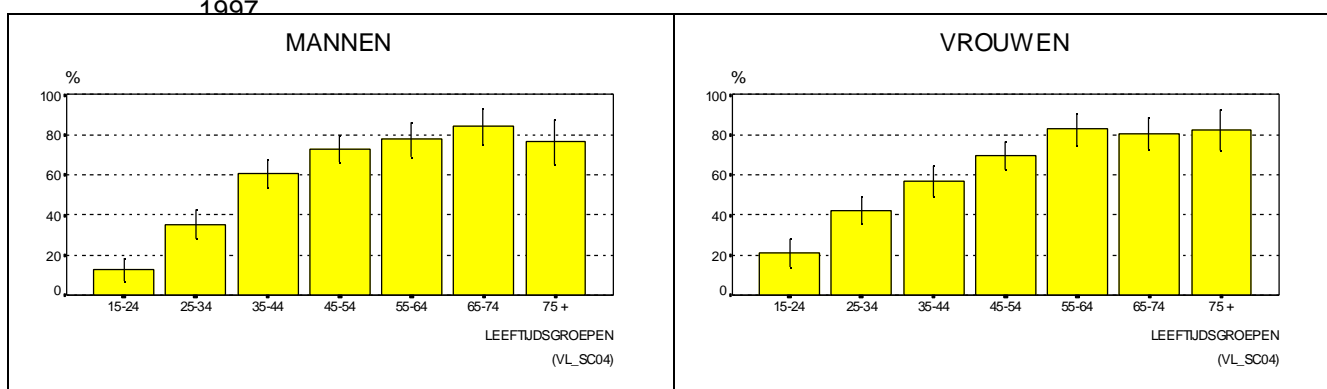
		PROPORTIE (%)	95% B.I.
		—————	—————
GESLACHT	Man	25.8	(22.8-28.7)
	Vrouw	28.5	(25.7-31.4)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	31.7	(19.5-43.8)
	Lager	24.7	(18.9-30.4)
	Lager secundair	29.5	(24.7-34.3)
	Hoger secundair	29.4	(25.7-33.1)
	Hoger	21.9	(17.3-26.5)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	25.4	(17.3-33.5)
	20.000-30.000	33.2	(28.3-38.1)
	30.000-40.000	26.1	(22.2-29.9)
	40.000-60.000	24.6	(20.9-28.2)
	>60.000	22.8	(17.0-28.6)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	22.7	(20.4-25.1)
	Zeer slecht tot redelijk	41.0	(35.4-46.6)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	27.1	(23.8-30.4)
	Vroeger gerookt	29.1	(24.8-33.4)
	Matige roker (<20)	22.6	(17.7-27.4)
	Zware roker	32.1	(24.0-40.2)

6.8.3.3. Controle van het cholesterolgehalte (SC04)

Volgens de bovenvermelde aanbevelingen is een meting van het cholesterolgehalte van het bloed tussen 20 en 64 jaar elke 5 jaar aanbevolen. Het objectief van deze indicator is te schatten in welke mate een opsporing van hypercholesterolemie wordt uitgevoerd bij deze doelgroep van 20 tot 64 jaar. Deze leeftijdsgroep werd dus weerhouden voor de tabellen in betrekking tot de meting van cholesterol die op het einde van het hoofdstuk worden voorgesteld

In het Vlaams Gewest is de meting van het cholesterolgehalte minstens eenmaal uitgevoerd geweest bij 57% van de bevolking van 20 tot 64 jaar in gelijke proporties bij de mannen en de vrouwen. De meting van de cholesterol neemt toe met de leeftijd: onder de jongeren van 20-24 jaar heeft 22% minstens eenmaal een meting van de cholesterol gehad. Bij de personen van 55-64 jaar heeft 80% een meting van hun cholesterol gehad.

Figuur 6.8.8 : Proportie van de mannen en de vrouwen waarvan de cholesterol minstens eenmaal is gemeten geweest, in functie van de leeftijd, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997

Verschillen in functie van individuele karakteristieken

De proportie van personen die een meting van het cholesterolgehalte hebben gehad neemt toe met de stijging van het equivalent inkomen, wat niet significant is na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht (Tabel 6.8.13). De personen die zich zeer slecht tot redelijk gezond voelen zijn getest geweest in 78% van de gevallen tegen 54% van diegenen die zich goed tot zeer goed gezond voelen: dit verschil is significant na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht. Alhoewel de meting van cholesterol bij proportioneel meer oud-rokers (65%) is uitgevoerd geweest, wordt er, na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht, geen verschil waargenomen volgens actuele of vroegere rookgewoonten.

Tabel 6.8.13 : Proportie van de bevolking waarvan het cholesterolgehalte minstens eenmaal is gemeten geweest, gestandaardiseerd voor de leeftijd en het geslacht in Gezondheidsenquête, België, 1997.

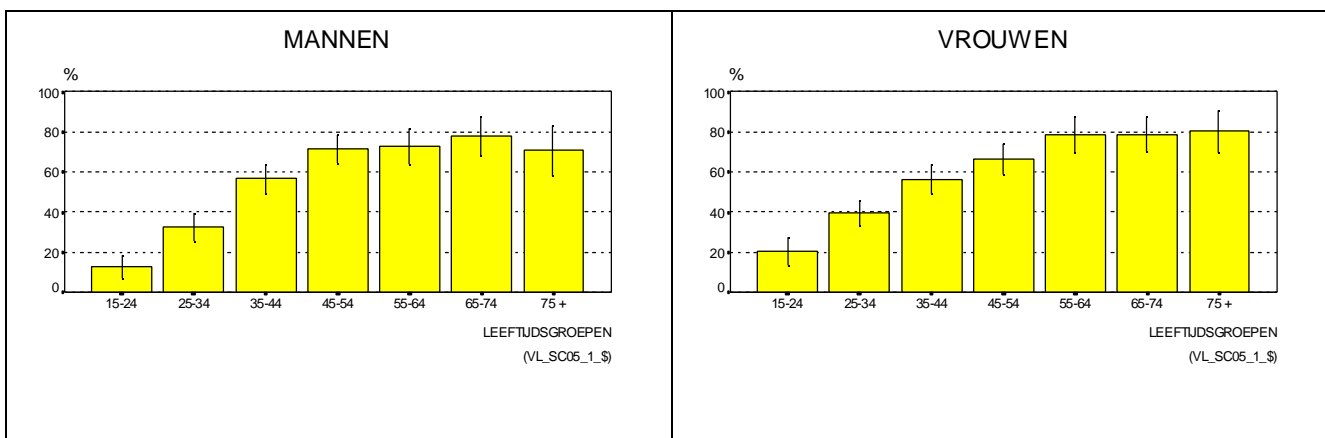
		PROPORTIE (%)	95% B.I.
		_____	_____
GESLACHT	Man	52.4	(48.9-55.9)
	Vrouw	54.0	(50.5-57.6)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	50.0	(34.6-65.4)
	Lager	48.5	(38.7-58.4)
	Lager secundair	47.7	(41.7-53.6)
	Hoger secundair	53.2	(48.9-57.5)
	Hoger	56.9	(52.8-60.9)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	41.6	(26.3-56.9)
	20.000-30.000	50.1	(43.9-56.3)
	30.000-40.000	50.0	(44.8-55.2)
	40.000-60.000	53.0	(49.1-56.8)
	>60.000	61.4	(54.4-68.5)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	51.2	(48.5-54.0)
	Zeer slecht tot redelijk	68.0	(60.7-75.3)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	53.0	(49.1-56.9)
	Vroeger gerookt	54.1	(49.4-58.8)
	Matige roker (<20)	52.3	(46.9-57.6)
	Zware roker	52.5	(45.1-60.0)

6.8.3.4. Controle van het cholesterolgehalte in de loop van de 5 laatste jaren (SC05_1, SC05_2)

Deze indicator meet de dekking van de opsporing van cholesterol tijdens de 5 laatste jaren, wat overeenstemt met de bovenvermelde aanbevelingen. Precisering over de termijn sinds de laatste meting van het cholesterolgehalte worden gegeven door de indicator SC05_2.

In het Vlaams Gewest is de meting van het cholesterolgehalte in de loop van de 5 laatste jaren uitgevoerd geweest bij 54% van de volwassen bevolking tussen 20 en 64 jaar zonder verschil tussen de mannen en de vrouwen. De meting van de cholesterol neemt toe met de leeftijd.

Figuur 6.8.9 : Proportie van de mannen en de vrouwen waarvan het cholesterolgehalte in de loop van de 5 laatste jaren is gemeten geweest, in functie van de leeftijd, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

Verschillen in functie van individuele karaktersitietken

Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht, wordt een lichte toename van de proportie van de in de loop van de 5 laatste jaren geteste personen met het onderwijsniveau en het equivalent inkomen waargenomen, maar zonder significant te zijn. De personen die zich zeer slecht tot redelijk gezond voelen zijn in 76% van de gevallen getest geweest tegen 51% van diegenen die zich goed tot zeer goed gezond voelen. Alhoewel de meting van de cholesterol bij proportioneel meer oud-rokers (62%) is uitgevoerd geweest wordt er, na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht, geen verschil waargenomen volgens de actuele of vroegere rookgewoonten (Tabel 6.8.14).

Tabel 6.8.14 : Proportie van de bevolking waarvan het cholesterolgehalte in de loop van de 5 laatste jaren is gemeten geweest, gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

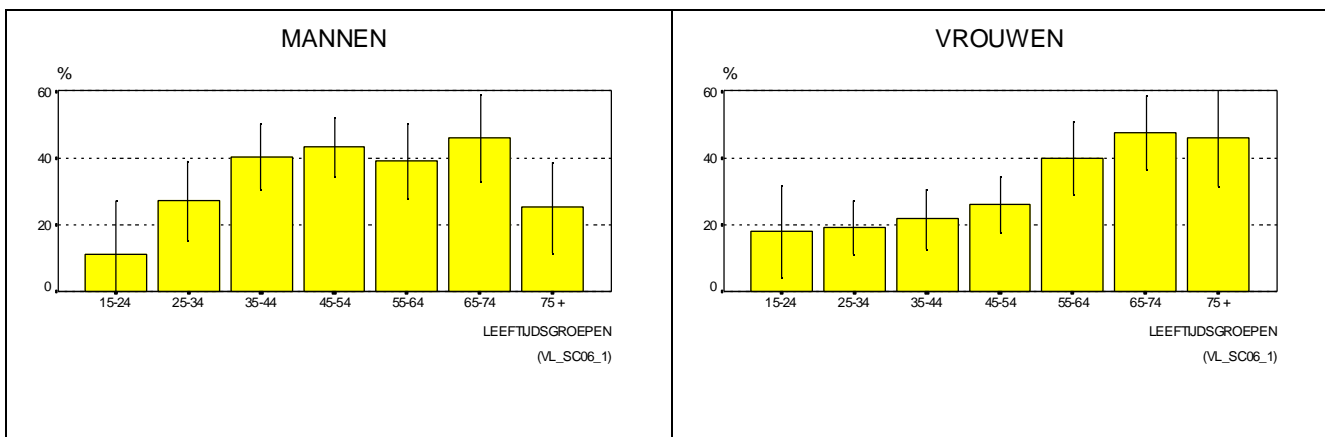
		PROPORTIE (%)	95% B.I.
		—————	—————
GESLACHT	Man	49.7	(46.1-53.2)
	Vrouw	51.8	(48.2-55.4)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	50.0	(34.6-65.4)
	Lager	42.4	(33.8-51.0)
	Lager secundair	46.4	(40.4-52.4)
	Hoger secundair	51.5	(47.1-55.8)
	Hoger	53.9	(49.7-58.0)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	41.6	(26.3-56.9)
	20.000-30.000	48.1	(41.8-54.4)
	30.000-40.000	48.2	(43.0-53.4)
	40.000-60.000	50.1	(46.1-54.1)
	>60.000	59.9	(52.7-67.1)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	48.7	(45.9-51.5)
	Zeer slecht tot redelijk	66.3	(58.9-73.7)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	50.2	(46.3-54.2)
	Vroeger gerookt	51.4	(46.6-56.1)
	Matige roker (<20)	51.1	(45.7-56.5)
	Zware roker	49.7	(42.0-57.4)

6.8.3.5. Hypercholesterolemie, minstens eenmaal gemeld (SC06_1)

Deze indicator is opgebouwd vanuit de verklaring van de patiënt dat zijn cholesterolgehalte hem minstens eenmaal in het verleden als te hoog is aangekondigd geweest. Het aantal van deze patiënten werd vergeleken met het aantal patiënten dat verklaard heeft dat minstens eenmaal hun cholesterolgehalte is gemeten geweest. Het gaat niet om een meting van de actuele prevalentie van hypercholesterolemie bij de bevolking.

In het Vlaams Gewest verklaart 33% van de geteste bevolking van 20 tot 64 jaar ervan op de hoogte gebracht geweest te zijn dat hun cholesterolgehalte te hoog was. Een significant hogere proportie, die blijft bestaan na standaardisatie voor de leeftijd, van mannen (38%) dan van vrouwen (27%) verklaren dit. Deze proportie neemt toe met de leeftijd en is reeds 22% onder de 20-24-jarigen en bereikt 40% tussen 55 en 64 jaar.

Figuur 6.8.10 : Proportie van de mannen en de vrouwen die verklaren van een te hoog cholesterolgehalte op de hoogte gebracht geweest te zijn, onder de geteste personen, in functie van de leeftijd, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

Verschillen in functie van individuele karakteristieken

De proporties van personen die een te hoog cholesterolgehalte aangeven, vertonen geen verschil, noch in functie van het onderwijsniveau, noch volgens het equivalent inkomen. De personen die zich slecht tot redelijk gezond voelen zijn talrijker (43%) om een te hoge meting van cholesterol te hebben in vergelijking met diegenen die zich goed gezond voelen (29%): dit verschil wordt bevestigd na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht (Tabel 6.8.15). Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht is er geen verschil volgens de actuele of vroegere rookgewoonten.

Tabel 6.8.15 : Proportie van de bevolking die verklaart van een te hoog cholesterolgehalte op de hoogte gebracht geweest te zijn, onder de geteste personen, gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

		PROPORTIE (%)	95% B.I.
		—————	—————
GESLACHT	Man	32.8	(27.1-38.6)
	Vrouw	26.0	(20.6-31.4)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	27.4	(14.9-39.9)
	Lager	36.3	(25.2-47.5)
	Lager secundair	30.3	(22.8-37.9)
	Hoger secundair	28.6	(22.2-35.1)
	Hoger	28.6	(21.7-35.6)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	36.7	(27.0-46.3)
	20.000-30.000	27.0	(18.1-35.9)
	30.000-40.000	31.4	(24.0-38.8)
	40.000-60.000	29.3	(22.3-36.2)
	>60.000	28.2	(19.8-36.7)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	25.8	(21.9-29.8)
	Zeer slecht tot redelijk	49.4	(41.3-57.5)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	28.8	(23.3-34.3)
	Vroeger gerookt	29.6	(23.2-36.0)
	Matige roker (<20)	24.1	(17.3-31.0)
	Zware roker	36.2	(24.5-47.9)

6.8.4. Brussels Gewest

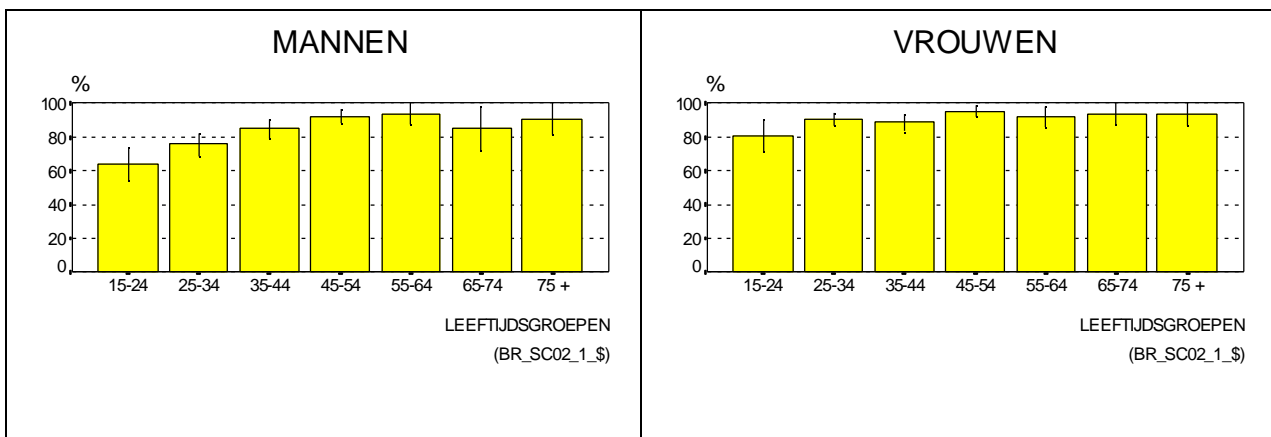
6.8.4.1. Controle van de bloeddruk in de loop van de 5 laatste jaren (SC02_1, SC02_2)

Het objectief van deze indicatoren is te schatten in welke mate een opsporing van slagaderlijke hypertensie werd uitgevoerd bij de Brusselse volwassen bevolking en met welke frequentie.

In het Brussels Gewest is de afname van de bloeddruk in de loop van de 5 laatste jaren bij 87% van de volwassen bevolking uitgevoerd geweest (72% van de bevolking in de loop van de 12 laatste maanden). Proportioneel gezien, wordt de bloeddruk bij meer vrouwen (90%) gemeten dan bij mannen (82%). Het verschil blijft bestaan na standaardisatie voor de leeftijd (Tabel 6.8.11).

De proportionele meting van de bloeddruk neemt toe met de leeftijd (Figuur 6.8.11). Onder de jongeren van 15-24 jaar heeft 73% in de loop van de 5 laatste jaren een meting van de bloeddruk gehad, terwijl bijna alle personen van 75 jaar en ouder een afname van de bloeddruk hebben gehad (93%).

Figuur 6.8.11 : Proportie van mannen en vrouwen waarvan de bloeddruk in de loop van de 5 laatste jaren is gemeten geweest, in functie van de leeftijd, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

Verschillen in functie van individuele karakteristieken

Er kan een lichte toenemende tendens in functie van de stijging van het onderwijsniveau en van het equivalent inkomen worden waargenomen, die niet bevestigd wordt na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht. De personen die zich zeer slecht tot redelijk gezond voelen zijn in 93% van de gevallen getest geweest, tegenover 85% van diegenen die zich goed tot zeer goed gezond voelen. Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht, wordt er geen verschil waargenomen volgens het rookgedrag (Table 6.8.11)

Tabel 6.8.11 : Proportie van de bevolking waarvan de bloeddruk in de loop van de 5 laatste jaren is gemeten geweest, gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

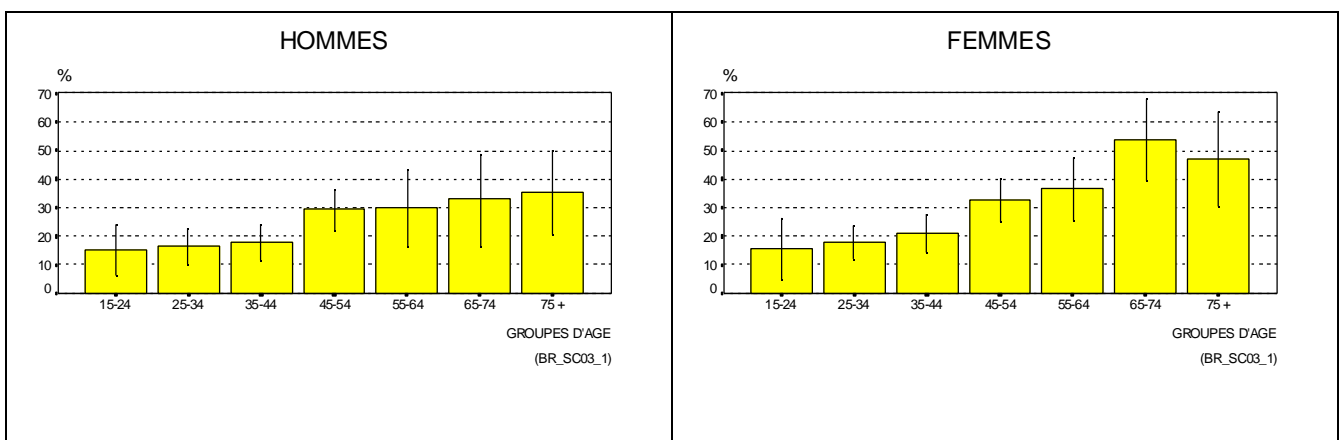
		PROPORTIE (%)	95% B.I.
		—————	—————
GESLACHT	Man	82.9	(79.9-85.8)
	Vrouw	90.4	(88.0-92.7)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	82.5	(74.5-90.5)
	Lager	80.5	(75.0-86.0)
	Lager secundair	87.0	(82.5-91.5)
	Hoger secundair	85.3	(81.6-88.9)
	Hoger	91.8	(89.7-94.0)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	85.4	(80.5-90.2)
	20.000-30.000	85.9	(81.7-90.2)
	30.000-40.000	84.7	(80.7-88.7)
	40.000-60.000	88.9	(85.7-92.0)
	>60.000	91.2	(87.6-94.8)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	86.1	(83.8-88.3)
	Zeer slecht tot redelijk	92.6	(89.4-95.8)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	84.3	(80.7-87.8)
	Vroeger gerookt	92.2	(89.1-95.3)
	Matige roker (<20)	86.5	(82.7-90.3)
	Zware roker	87.6	(83.2-91.9)

6.8.4.2. Te hoge bloeddruk, minstens eenmaal gemeld (SC03_1)

Deze indicator is opgebouwd vanuit de verklaring van de patiënt dat zijn bloeddruk hen minstens eenmaal in het verleden als te hoog werd gemeld bij een controle. Het aantal van deze patiënten wordt vergeleken met het aantal patiënten die verklaard hebben een meting van hun bloeddruk te hebben gehad. Het gaat dus niet om een meting van de actuele prevalentie van de slagaderlijke hypertensie bij de bevolking, die voorgesteld wordt in het hoofdstuk van de chronische ziekten.

In het Brussels Gewest verklaart 27% van de geteste bevolking van 15 jaar en ouder ervan op de hoogte gebracht geweest te zijn dat zijn bloeddruk te hoog was. Deze proportie neemt toe met de leeftijd: de Tabel 6.8.12 toont verschillende proporties tussen vrouwen en mannen vanaf 65 jaar.

Figuur 6.8.12 : Proportie van mannen en vrouwen aan dewelke een te hoge bloeddruk is meegedeeld geweest, onder de geteste personen, in functie van de leeftijd, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

Verschillen in functie van individuele karakteristieken

De proportie van personen die een meting van te hoge bloeddruk aangeven, lijkt te verminderen met de stijging van het onderwijsniveau, maar na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht, wordt deze tendens niet bevestigd (Tabel 6.8.12). De personen die zich slecht tot redelijk gezond voelen zijn talrijker (39%) om een meting van te hoge bloeddruk te hebben gehad dan diegenen die zich goed gezond voelen (21%): dit verschil wordt bevestigd na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht. Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht, zijn de zware rokers talrijker om te verklaren een meting van te hoge bloeddruk te hebben gehad, maar dit verschil is niet significant.

Tabel 6.8.12 : Proportie van de bevolking waarvan de bloeddruk te hoog is onder de geteste personen, gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, 1997.

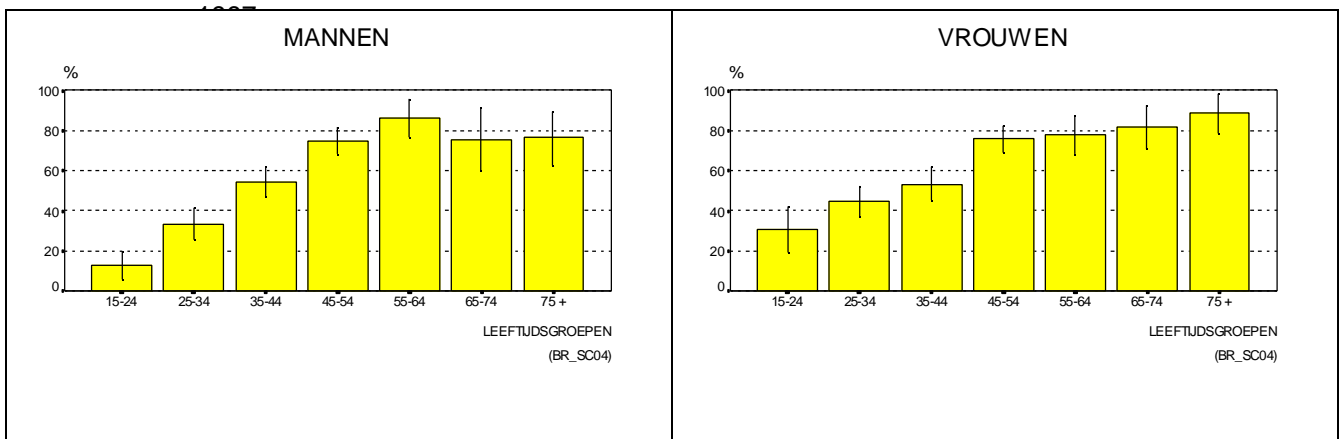
		PROPORTIE (%)	95% B.I.
		_____	_____
GESLACHT	Man	23.8	(20.1-27.5)
	Vrouw	29.4	(25.8-33.0)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	24.7	(15.5-34.0)
	Lager	28.7	(21.3-36.2)
	Lager secundair	28.4	(22.4-34.4)
	Hoger secundair	25.9	(21.4-30.4)
	Hoger	24.1	(20.3-27.9)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	23.8	(16.8-30.7)
	20.000-30.000	26.3	(20.9-31.8)
	30.000-40.000	30.4	(25.4-35.4)
	40.000-60.000	27.9	(23.0-32.8)
	>60.000	27.1	(21.1-33.0)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	22.6	(19.5-25.7)
	Zeer slecht tot redelijk	33.5	(28.4-38.7)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	24.0	(20.1-27.9)
	Vroeger gerookt	28.4	(23.2-33.5)
	Matige roker (<20)	25.3	(20.1-30.6)
	Zware roker	35.7	(27.6-43.8)

6.8.4.3. Controle van het cholesterolgehalte (SC04)

Volgens de hoger vermelde aanbevelingen, is een meting van het cholesterolgehalte van het bloed tussen 20 en 64 jaar elke 5 jaar aangewezen. Het objectief van deze indicator is te schatten in welke mate een opsporing van hypercholesterolemie wordt uitgevoerd bij deze doelbevolking van 20 tot 64 jaar. Deze leeftijdsgroep is dus weerhouden geweest voor de tabellen met betrekking tot de meting van cholesterol die op het einde van het hoofdstuk worden voorgesteld.

In het Brussels Gewest is de meting van het cholesterolgehalte minstens eenmaal uitgevoerd geweest bij 55% van de bevolking tussen 20 en 64 jaar. Proportioneel gezien, wordt het cholesterolgehalte meer bij vrouwen gemeten (57%) dan bij mannen (53%). Het verschil verdwijnt na standaardisatie voor de leeftijd (Tabel 6.8.13). De meting van de cholesterol neemt toe met de leeftijd: onder de Brusselaars van 20-24 jaar heeft 23% minstens eenmaal een meting van de bloeddruk gehad. Bij de personen van 55-64 jaar heeft 82% een meting van zijn cholesterol gehad.

Figuur 6.8.13 : Proportie van mannen en vrouwen waarvan het cholesterolgehalte minstens eenmaal is gemeten geweest, in functie van de leeftijd, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997

Verschillen in functie van individuele karakteristieken

De proportie personen die een meting van het cholesterolgehalte hebben gehad neemt licht toe met een stijging van het onderwijsniveau en het equivalent inkomen. De Tabel 6.8.13 toont een significant verschil tussen de gediplomeerden van het hoger onderwijs en diegenen die geen diploma hebben of een diploma lager onderwijs. De personen die zich zeer slecht tot redelijk gezond voelen, zijn getest geweest in 65% van de gevallen tegenover 52% van diegenen die zich goed tot zeer goed gezond voelen: dit verschil is niet significant meer na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht. Alhoewel de meting van de cholesterol bij proportioneel meer oud-rokers (64%) tegen 53% in de andere groepen is uitgevoerd geweest, wordt er, na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht, geen significant verschil waargenomen volgens de actuele of vroegere rookgewoonten.

Tabel 6.8.13 : Proportie van de bevolking waarvan het cholesterolgehalte minstens eenmaal is gemeten geweest, gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

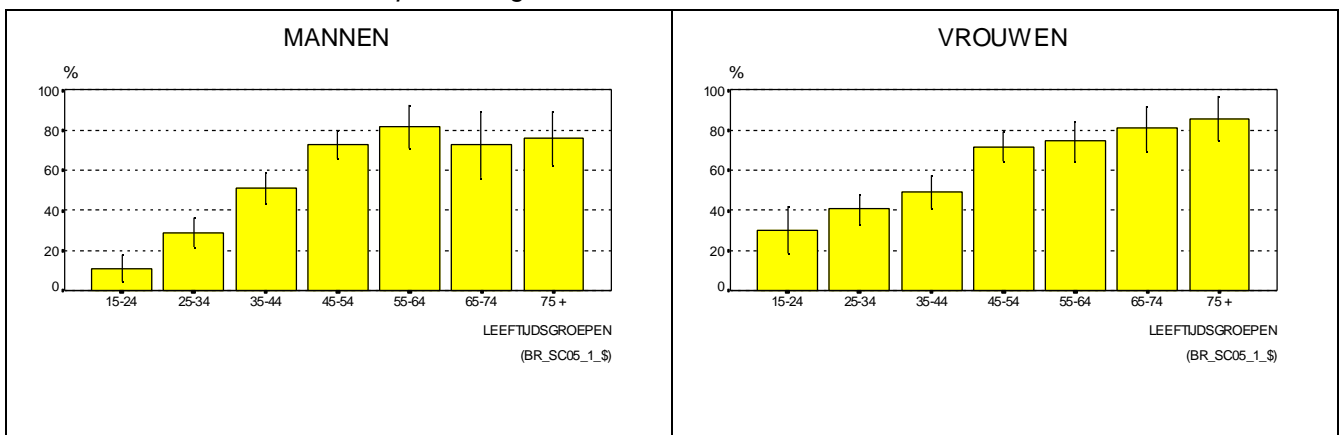
		PROPORTIE (%)	95% B.I.
		—————	—————
GESLACHT	Man	50.0	(46.5-53.5)
	Vrouw	56.4	(52.3-60.5)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	29.0	(20.1-37.8)
	Lager	44.5	(36.5-52.6)
	Lager secundair	50.2	(43.4-57.0)
	Hoger secundair	55.9	(51.0-60.7)
	Hoger	59.7	(55.8-63.7)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	42.7	(35.3-50.0)
	20.000-30.000	49.1	(42.3-56.0)
	30.000-40.000	54.6	(48.3-60.9)
	40.000-60.000	58.1	(52.9-63.2)
	>60.000	59.7	(53.0-66.5)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	52.2	(49.1-55.2)
	Zeer slecht tot redelijk	58.0	(51.1-64.9)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	52.4	(47.9-56.9)
	Vroeger gerookt	59.5	(53.1-66.0)
	Matige roker (<20)	51.6	(45.9-57.2)
	Zware roker	54.7	(47.9-61.4)

6.8.4.4. Controle van het cholesterolgehalte in de loop van de 5 laatste jaren (SC05_1, SC05_2)

Deze indicator meet de dekking van de opsporing van cholesterol tijdens de 5 laatste jaren, wat overeenstemt met de bovenvermelde aanbevelingen. Precisering over de termijn sinds de laatste meting van het cholesterolgehalte worden gegeven door de indicator SC05_2 waarvan de tabellen zijn bijgevoegd op het einde van het hoofdstuk.

In het Brussels Gewest is de meting van het cholesterolgehalte in de loop van de 5 laatste jaren gemeten geweest bij 52% van de volwassen bevolking van 20 tot 64 jaar. De cholesterol wordt bij proportioneel meer vrouwen gemeten (54%) dan mannen (49%). Het verschil blijft niet significant bestaan na standaardisatie voor de leeftijd (Table 6.8.14). De meting van de cholesterol neemt toe met de leeftijd: 22% onder de 20-24-jarigen en 78% bij de personen van 55 tot 64 jaar hebben in de loop van de 5 laatste jaren een bepaling van de cholesterol gehad.

Figuur 6.8.14 : Proportie van mannen en vrouwen waarvan het cholesterolgehalte in de loop van de 5 laatste jaren is gemeten geweest, in functie van de leeftijd, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

Verschillen in functie van individuele karakteristieken

Er bestaat een duidelijke tendens in functie van het onderwijsniveau en het equivalent inkomen aangaande de meting in de loop van de 5 laatste jaren. Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht, bestaat er een significant verschil tussen de extreme groepen. De personen die zich zeer slecht tot redelijk gezond voelen, zijn getest geweest in 63% van de gevallen tegen 48% van diegenen die zich goed tot zeer goed gezond voelen. Alhoewel de meting van cholesterol in de loop van de 5 laatste jaren bij proportioneel meer ou-rokers (62%) is uitgevoerd geweest, tegenover 47 à 49% voor de andere groepen, wordt er, na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht, geen significant verschil waargenomen volgens de actuele en vroegere rookgewoonten, en dit met inbegrip van de niet-rokers (Tabel 6.8.14).

Tabel 6.8.14 : Proportie van de bevolking waarvan het cholesterolgehalte in de loop van de 5 laatste jaren is gemeten geweest, gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

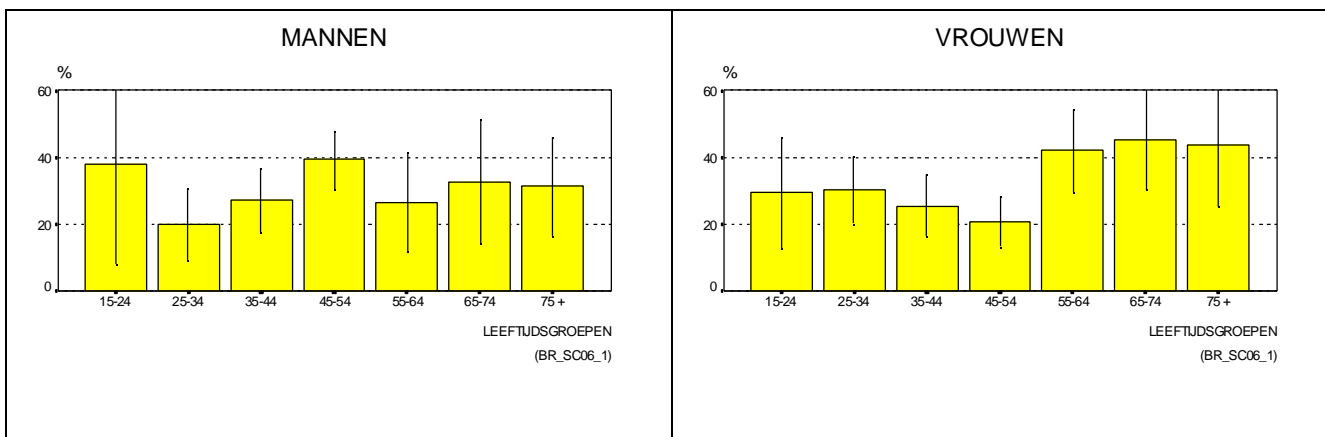
		PROPORTIE (%)	95% B.I.
		—————	—————
GESLACHT	Man	46.9	(43.3–50.5)
	Vrouw	53.1	(48.9–57.3)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	29.0	(20.1–37.8)
	Lager	42.7	(34.5–50.8)
	Lager secundair	47.8	(41.1–54.6)
	Hoger secundair	52.1	(47.2–57.0)
	Hoger	55.8	(51.7–60.0)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	40.4	(32.9–48.0)
	20.000–30.000	46.8	(40.0–53.6)
	30.000–40.000	52.3	(46.0–58.7)
	40.000–60.000	54.3	(49.0–59.6)
	>60.000	56.2	(49.4–63.1)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	49.0	(45.8–52.1)
	Zeer slecht tot redelijk	56.0	(49.1–62.9)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	49.9	(45.3–54.5)
	Vroeger gerookt	56.0	(49.6–62.4)
	Matige roker (<20)	48.0	(42.1–53.8)
	Zware roker	51.8	(44.9–58.6)

6.8.4.5. Hypercholesterolemie, minstens eenmaal gemeld (SC06_1)

Deze indicator is opgebouwd vanuit de verklaring van de patiënt dat zijn cholesterolgehalte hem minstens eenmaal in het verleden als te hoog is gemeld geweest. Het aantal van deze patiënten werd vergeleken met het aantal patiënten dat verklaard heeft dat minstens eenmaal hun cholesterolgehalte is gemeten geweest. Het gaat niet om een meting van de actuele prevalentie van hypercholesterolemie bij de bevolking.

In het Brussels Gewest verklaart 29% van de geteste bevolking van 20 tot 64 jaar ervan op de hoogte gebracht geweest te zijn dat hun cholesterolgehalte te hoog was. Een vergelijkbare proportie vrouwen en mannen verklaart dit. Na standaardisatie voor de leeftijd, is de proportie vrouwen hoger, maar niet significant verschillend. Deze proportie is reeds 24% bij de 20-24-jarigen en bereikt 34% tussen 55 en 64 jaar.

Figuur 6.8.15 : Proportie van de mannen en de vrouwen die verklaren op de hoogte gebracht geweest te zijn van een te hoog cholesterolgehalte, in functie van de leeftijd, onder de geteste personen, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

Verschillen in functie van individuele karakteristieken

De proporties van Brusselaars die een te hoog cholesterolgehalte aangeven vertonen geen significant verschil, noch volgens het onderwijsniveau, noch volgens het equivalent inkomen. De personen die zich slecht tot redelijk gezond voelen zijn een beetje talrijker (33%) om een meting van te hoge cholesterol te hebben gehad in vergelijking met diegenen die zich goed gezond voelen (28%): dit verschil wordt niet bevestigd na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht. De zware rokers en diegenen die vroeger gerookt hebben geven een grotere frequentie aan van hoge cholesterolgehalten (37%) tegenover 23% voor de niet-rokers en 26% voor de matige rokers. Na standaardisatie voor de leeftijd en het geslacht, blijft enkel een verschil bestaan tussen de zware rokers en diegenen die nooit hebben gerookt (Tabel 6.8.15).

Tabel 6.8.15 : Proportie van de bevolking die verklaart van een te hoog cholesterolgehalte op de hoogte gebracht geweest te zijn, onder de geteste personen, gestandaardiseerd per leeftijd en per geslacht, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête, België, 1997.

		PROPORTIE (%)	95% B.I.
		—————	—————
GESLACHT	Man	22.6	(18.3-27.0)
	Vrouw	28.9	(23.3-34.5)
ONDERWIJSNIVEAU	Geen diploma	42.8	(25.7-59.8)
	Lager	19.5	(11.5-27.5)
	Lager secundair	37.6	(27.0-48.2)
	Hoger secundair	21.5	(15.2-27.8)
	Hoger	25.8	(20.6-31.0)
EQUIVALENT INKOMEN (BFR)	< 20.000	24.0	(14.0-34.0)
	20.000-30.000	24.3	(16.6-31.9)
	30.000-40.000	23.3	(16.1-30.6)
	40.000-60.000	29.3	(22.9-35.6)
	>60.000	27.1	(18.3-36.0)
GEZONDHEIDSBELEVING	Goed tot zeer goed	24.9	(20.8-29.0)
	Zeer slecht tot redelijk	28.1	(20.6-35.5)
ROOKGEWOONTEN	Nooit gerookt	20.2	(14.8-25.6)
	Vroeger gerookt	28.9	(22.7-35.1)
	Matige roker (<20)	23.4	(17.1-29.8)
	Zware roker	39.0	(28.0-50.0)

6.8.5. Bibliografie

1. Sleight P. - Cholesterol and Coronary Heart Disease Mortality. Australian. and New Zealand Journal of Medicine 1992; 22: 576-579.
2. Holland, W. Stewart, S. Screening in health care. Benefit or bane? The Nuffield Hospitals Trust, 1990; 1-233.
3. Prévention cardio-vasculaire : recommandations au médecin généraliste. Sante et Communaute 1992; 6-8.